

Локальний пантеон:

1) Вулиця Братів Сім'янцевих

Валентин Сім'янець — військовий, скульптор родом із Харківщини, за фахом інженер-гідротехнік. Військове звання — сотник Армії УНР (підвищений у повоєнні роки). Закінчив Великобурлуцьку 2-класну школу (1911), Великобурлуцьку вчительську семінарію (1914), Липковатівську сільськогосподарську школу (1918). В українській армії від 1918 року: служив за часів Центральної Ради, Української Держави та Директорії. В період Перших визвольних змагань — спочатку козак 2-ї чоти кінної сотні Богданівського пішого полку, бунчужний 3-ї сотні («Богданівської») полку Чорних запорожців. Учасник Першого зимового походу. Лицар Залізного хреста Армії УНР.

Олекса Сім'янець - військовий і громадський діяч, вчитель, інженер-гідротехнік; значковий (поручник) полку Чорних запорожців; військове звання — поручник Армії УНР.

2) Вулиця Володимира Вакуленка

Володимир Вакуленко — український громадський діяч, прозаїк, поет, перекладач, вікіпедист та нумізмат. Автор тринадцяти книг. Кавалер ордена «За заслуги» III ступеня (2024, посмертно), лауреат літературних премій.

Вбитий за проукраїнську позицію під час окупації Ізюмщини. Похований у Харкові.

3) Вулиця Яни Червоної

Яна Червона — українська громадська та військова діячка, волонтерка, військовослужбовець 46-й окремого батальйону спеціального призначення «Донбас-Україна» ЗСУ, кулеметниця. Мешкала у Харкові. Під час Євромайдану, з осені 2013-го підтримувала активістів, була в міській самообороні. Від початку російської агресії допомагала українським військовим, організувала збір необхідних речей та обладнання. У 2016 році підписала контракт з 54-ю окремою механізованою бригадою, яка на той час тримала оборону на Світлодарській дузі. Згодом пішла служити у 46-й окремий батальйон спеціального призначення «Донбас-Україна» де і несла службу до останнього.

4) Вулиця Надії Світличної

Надія Світлична — учасниця руху шістдесятників, правозахисниця, публіцистка, мемуаристка, журналістка, дисидентка. Член Закордонного представництва Української Гельсінської групи, редакторка-укладачка «Вісника репресій в Україні» (США), лавреатка премії імені Василя Стуса (1992), Державної премії України імені Тараса Шевченка (1994). У 1953–1958 роках навчалась на філологічному факультет Харківського університету, відділення української мови й літератури. У студентські роки їздила з діалектологічними і фольклорними експедиціями в райони Харківської області.

5) Вулиця Василя Мисика

Василь Мисик — український поет, перекладач Байрона, Шекспіра, Шеллі, Бернса, Лонгфелло, Кітса, Уїтмена, Гете, Гельдерліна, Беранже, Жака Превера. Син православного священика. В'язень російських та німецьких концтаборів. Жив у Харкові.

6) Вулиця Генріха Алтуняна

Генріх Алтунян — народний депутат України 1-го скликання, дисидент та політв'язень радянських часів. З 1951 до 1956 Генріх Алтунян навчався в Харківському вищому авіаційно-інженерному військовому училищі, за освітою інженер-радіотехнік. У 1961

році Генріх Алтунян повернувся до Харкова і працевлаштувався завідувачем відділу Харківського вищого командного авіаційного училища, де він потім обіймав посади завідувача лабораторією та викладача. 11 липня 1969 р. був заарештований. Звинувачений за ст. 62 ч. 1 КК УРСР «Антирадянська агітація і пропаганда», але згодом КГБ змінив статтю на 187-1 КК УРСР. 26 листопада того ж року він був засуджений Харківським обласним судом до трьох років таборів загального режиму. 16 грудня 1980 р. його було знову заарештовано. 31 березня 1981 р. Харківський облсуд засудив Алтуняна за ст. 62 ч. 1 КК УРСР до 7-річного позбавлення волі в таборах суворого режиму і 5-річного заслання. Після створення восени 1989 року Народного Руху України за перебудову Генріх Алтунян став активістом харківського відділення цієї політичної сили. Згодом він став членом Центрального Проводу НРУ, головою Харківської крайової організації НРУ.

7) Вулиця Антона Дербілова

Антон Дербілов — скульптор, музикант

Співзасновник сімейної артстудії Sirko Toys, був скульптором, також грав на укулеле в музичному гурті Alcohol Ukulele. З початком повномасштабного вторгнення доєднався до лав Нацгвардії, де став стрільцем. Брав участь у звільненні Балаклії, Ізюма й інших населених пунктів Слобожанщини. За життя нагороджений кількома медалями, зокрема «За хоробрість у бою».

Загинув 6 квітня 2023 року під Кремінною.

8) Вулиця Йосипа Сліпого

Йосип Сліпий — український церковний діяч, єпископ Української греко-католицької церкви, кардинал католицької церкви; з 1 листопада 1944 року — Митрополит Галицький та Архієпископ Львівський, з 23 грудня 1963 року — Верховний Архієпископ Львівський — предстоятель Української греко-католицької церкви. Перебував у Харкові кілька тижнів у липні — серпні 1961 року під час етапу до мордовських таборів

9) Вулиця Павла Шандрука

Павло Шандрук — український військовий діяч часів УНР, генерал-полковник в екзилі, дійсний член НТШ.

Син православного священика. Навчався в духовній семінарії. Закінчив Острозьку класичну гімназію. За матеріалами Державного архіву Харківської області з 1911 по 1913 рр. працював у поліції Харківської губернії — спочатку поліцейським наглядачем міста Вовчанську, а з осені 1912 року — помічником начальника розшукового відділення міста Харкова.

У Харкові, в 1914 році, проживав за адресами: вулиця Конторська №31, провулок Одоєвський №1.

У 1918–1920 роках перебував на службі в Армії Української Народної Республіки.

У польсько-німецькій війні 1939 року — з 07 вересня 1939 р. командував збірною бригадою, з 23 вересня 1939 р. командир 29-ї польської бригади. У бою з німцями під Томашевом врятував бригаду від знищення.

Від 23 вересня 1939 року перебував у німецькому полоні. Після війни жив емігрантом у Німеччині, з 1948 — в США. В 1965 році став кавалером найвищої військової нагороди Польщі — ордену *Virtuti Militari* 5-го ступеню за героїзм під час військових дій 1939 р. Автор праць з військової історії. Генерал-полковник армії УНР в екзилі.

10) Вулиця Сергія Янголенка

Сергій Янголенко — український силовик, майор поліції. Командир БПСПОП «Харків-1» у 2014-2015 рр. З першого дня повномасштабного вторгнення РФ на територію нашої держави брати Сергій та Андрій Янголенки організували добровольчий батальйон «Слобожанщина», підпорядкований губернатору Харківської області та керівництву УСБУ в Харківській області. Бійці батальйону виїжджали на завдання та брали участь у спецопераціях разом з 92-ою бригадою. Загинув 25 березня 2022 року від отриманих поранень під час зачистки села Мала Рогань.

11) Вулиця Вікторії Амеліної

Вікторія Амеліна — українська письменниця та громадська діячка. Кавалерка ордена «За заслуги» III ступеня (2024, посмертно), лавреатка премії Конрада. З початку російського вторгнення в Україну Вікторія Амеліна доєдналася до громадської організації «Truth Hounds», яка документує воєнні злочини. У вересні 2022 року саме Вікторія Амеліна знайшла захований в саду щоденник закатованого росіянами Володимира Вакуленка в с. Капитолівка на Ізюмщині. Згодом Вікторія Амеліна представляла спадщину Вакуленка в харківському літературному музеї. Вона чимало приділяла часу документуванню воєнних злочинів, дослідженню війни.

12) Вулиця Юлії Здановської

Юлія Здановська — українська вчителька, математик та волонтерка. Лауреатка всеукраїнських та міжнародних олімпіад з інформатики та математики. Загинула 3 березня 2022 року під час бомбардувань Харкова російськими агресорами. У Києві її іменем перейменовано вулицю Ломоносова.

13) Вулиця Григорія Сосідко

Григорій Сосідко — український військовик, підполковник Дієвої армії УНР. Народився у с. Велика Данилівка Харківської губернії (тепер в межах міста Харкова). Навчався у Харківському технологічному інституті. У березні 1918 р. у Полтаві вступив до 2-го Запорізького полку Окремої Запорізької дивізії Армії УНР. У 1920–1921 рр. — командир Богунського куреня 1-ї Запорізької дивізії Армії УНР. З 1922 р. жив у Сокалі, грав у місцевому аматорському театрі. З 1950 р. жив на еміграції у Канаді.

14) Вулиця Олександра Клушина

Олександр Клушин — доброволець роти поліції «Східний корпус» та роти поліції «Схід», один з лідерів харківських ультрас. Чемпіон світу MMA, майстер спорту з козацького двобою, володар синього поясу з джиу-джицу. Народився 25 лютого 1994 року у Харкові. Мешкав на Північній Салтівці. Загинув внаслідок обстрілу Головного управління Нацполіції у Харкові 2 березня 2022 року.

15) Вулиця Юрія Колларда

Юрій Коллард — український громадсько-політичний діяч, інженер, співзасновник Революційної української партії, міністр урядів Української Народної Республіки (УНР), письменник. Восени 1897 року, разом з Дмитром Антоновичем, Михайлом Русовим, Боніфатієм Камінським, Опанасом Андрієвським, Олександром Коваленком та іншими, стає співзасновником «Харківської Української студентської громади». Ця організація, на початку 1900 року, стала родоначальницею Революційної української партії, ідеологом якої був Микола Міхновський.

16) Вулиця Бориса Мартоса

Борис Мартос — український громадсько-політичний діяч, учений-економіст, кооператор і педагог, голова Ради Міністрів УНР (1919).

Випускник Харківського університету.

17) Вулиця Валківського Повстання

Валківське повстання — антибільшовицький збройний виступ селян Валківського повіту проти радянської влади, що відбувся в квітні 1920 року.

18) Вулиця Ігоря Толмачова

Ігор Толмачов — фізик, координатор Євромайданівського та волонтерського руху у Харкові, учасник самооборони, громадський активіст. Загинув від вибуху 22 лютого 2015 року під час ходи, присвяченої річниці акцій Євромайдану проти проведення в Харкові з'їзду депутатів всіх рівнів.

19) Вулиця Данила Дідіка

Данило Дідік — 15-річний громадський активіст, який став жертвою теракту під час Маршу єдності в Харкові в лютому 2015 року. Як учасник фанатського та патріотичного руху в Харкові виступав на захист єдності та незалежності України після початку агресії Росії проти України 2014 року, брав участь у всіх акціях за цілісність України. Його іменем названо школу, де він навчався.

20) Вулиця Миколи Кравченка

Микола Кравченко — український громадський і політичний діяч, історик, ідеолог Азовського руху, один із засновників [Харківської ГО «Патріот України»](#), начальник штабу партизанського загону [«Чорний Корпус»](#), ветеран полку [«Азов»](#), заступник голови партії [Національний Корпус](#)¹, ветеран [російсько-української війни](#), один з засновників Козацького Дому, прихильник і популяризатор ідей [націократії](#) та [інтермаріуму](#), співзасновник [видавництва «Орієнтир»](#), вікіпедист.

Народився 20 травня 1983 року у Люботині Харківської області. Займався активною громадською діяльністю у Харкові.

21) Вулиця 92 бригади

92 бригада дислокується на Харківщині.

Під час російського вторгнення 2022 року бригада брала участь в обороні Харкова. Бригада брала участь у Харківській офензиві осені 2022 року.

22) Вулиця Олександра Чабана

Олександр Чабан — старший лейтенант Збройних Сил України, учасник російсько-української війни, який загинув під час російського вторгнення в Україну. Випускник соціологічного факультету, магістр політології, голова Студентського наукового товариства в 2009–2013 роках та лідер студентського самоврядування ХНУ імені В. Н. Каразіна. Загинув 20 липня 2022 року у боях з російськими окупантами під селом Гракове Харківській області.

23) Вулиця Терези Алмазової

Тереза Алмазова — харків'янка, німкеня за походженням. Дружина генерал хорунжого Армії УНР Олекси Алмазова. У квітні 1920 року доєдналась як сестра-жалібниця до Чорноморського полку, який складався з українців, що мав повстати проти більшовиків у Тирасполі. Пізніше вступила до Окремого кінно-гірського гарматного дивізіону полковника Олекси Алмазова. Гідно проходила крізь фронтові випробування.

24) Вулиця Андрія Матвієнка

Андрій Матвієнко — український військовик, командир чоти куреня «Скажені» ВО-4 «Говерла» Василя Андрусика-«Різуна». Уродженець села Минківка Валківського району Харківської області.

25) Вулиця Костя Реутова

Кость Реутов — підполковник Армії УНР. Народився в м. Харків. У 1917 р. — один з учасників українізації 6-го армійського корпусу та перетворення його на 2-й Січовий Запорізький військ Центральної Ради. У 1918 р. — старшина 2-го Запорізького полку Армії Української Держави, був підвищений гетьманом П. Скоропадським до ранги значкового. У 1919 р служив у Запорізькому корпусі та Запорізькій групі Дієвої армії УНР. 1920 р. — старшина штабу 6-ї Січової дивізії Армії УНР.

26) Вулиця Митрофана Попсуй-Шапка

Митрофан Попсуй-Шапка — полковник Армії УНР. Народився у містечку Нова Водолага Нововодолазької волості Валківського повіту Харківської губернії. 3 грудня 1917 року — командир 1-ї сотні 2-ї Української юнацької школи, старшина Чорного куреня Гайдамацького Коша Слобідської України. 3 8 квітня 1918 року — комендант Харкова. За Гетьманату П. Скоропадського — голова харківської філії товариства українських офіцерів «Батьківщина», член місцевого відділення Національного Союзу. У грудні 1918 року — харківський військовий комендант. 3 16 січня 1919 року — комендант штабу Правобережного фронту Дієвої Армії УНР. 3 березня 1919 року був приділений до Військового міністерства УНР. 3 червня 1919 року — на посаді тилового коменданта. У грудні 1919 року був інтернований польською владою у Рівному. 3 28 квітня 1920 року — комендант Вінниці, згодом — Києва, знову — Вінниці. 3 30 липня 1920 року — комендант штабу Армії УНР. 3 1 листопада 1920 року — старшина для доручень Окремого корпусу кордонної охорони УНР. У 1920-х рр жив в еміграції у Польщі (на Волині).

27) Вулиця Олександра Плітаса

Олександр Плітас — український військовий діяч, лікар, санітарний сотник Армії УНР. Лицар Залізного хреста УНР та Хреста Симона Петлюри. Навчався на медичному факультеті Харківського університету.

28) Вулиця Михайла Пересади-Суходольського

Михайло Пересада-Суходольський — український військовий діяч, генерал-хорунжий Армії УНР. Народився 23 травня 1883 у місті Валки тепер Харківської області. До Української армії вступає 17 квітня 1918 року. Станом на 21 листопада 1918 займає посаду начальника муштрово-мобілізаційної частини штабу 7-ї пішої дивізії Армії

Української Держави. Під час антигетьманського повстання переходить на сторону Директорії. З 14 грудня 1918 р. — т. в. о. начальника штабу 7-ї пішої дивізії військ Директорії. У липні 1919 генерал-квартирмейстер штабу Київської групи Дієвої армії УНР, потім начальник штабу 4-ї Київської дивізії. У грудні 1919 року Пересада-Суходольський був інтернований польською владою у місті Рівне. Згодом продовжує службу в армії, зокрема у березні 1920 обіймає посаду начальника штабу запасної бригади 6-ї Січової стрілецької дивізії Армії УНР, яка формувалась у Бресті-Литовському, а з травня того ж року начальник штабу 7-ї запасної бригади Армії УНР. З 7 серпня 1920 начальник штабу 3-ї Залізної дивізії. З 05 жовтня 1920 р. — полковник. У червні 1921 року начальник канцелярії Партизансько-Повстанського штабу Юрія Тютюнника. З жовтня 1921 голова Українського інформаційного бюро у Львові, яке виникло замість Партизансько-Повстанського штабу та займалося розвідувальною діяльністю. .

29) Вулиця Володимира Шевченка

Володимир Шевченко — український військовик, сотник Армії УНР. Народився у с. Пісочин під Харковом. До Армії УНР був мобілізований 20 грудня 1918 року. У 1920 р. командував кінним полком Гайсинсько-Брацлавської бригади отамана Волинця, легкою кінною батареєю 9-го артилерійського куреня 3-ї Залізної дивізії Армії УНР.

Загальнонаціональний пантеон:

1) Вулиця Івана Мазепи

Іван Мазепа — український військовий, політичний і державний діяч. Гетьман Війська Запорозького, голова козацької держави на Лівобережній (1687—1704) і всій Наддніпрянській Україні (1704—1709)

2) Вулиця Симона Петлюри

Симон Петлюра — український державний, військовий та політичний діяч. Член Генерального секретаріату Української Центральної Ради на посаді Генерального секретаря з військових справ (28 червня — 31 грудня 1917). Головний отаман військ Української Народної Республіки (УНР) (з листопада 1918). 2-й Голова Директорії УНР (9 травня 1919 — 10 листопада 1920).

3) Вулиця Степана Бандери

Степан Бандера — український політичний діяч, революціонер, один із радикальних та чільних ідеологів, практиків і теоретиків українського націоналістичного руху ХХ століття, після розколу Організації українських націоналістів — голова Проводу ОУН-Б.

4) Вулиця Євгена Коновальця

Євген Коновалець — український державний, військовий та політичний діяч, полковник Армії УНР, командир Січових Стрільців, член Стрілецької Ради, командант УВО, голова Проводу українських націоналістів (1927), засновник та перший голова ОУН (з 1929 по 1938), один із ідеологів українського націоналізму.

5) Вулиця Героїв Крут

Бій під Крутами — 29 січня 1918 року на залізничній платформі в Крутах до 520 українських вояків і студентів з 16 кулеметами та однією гарматою дали бій росіянам, які мали десятикратну перевагу в живій силі, бронепотягах та артилерії.

Бій під Крутами тривав близько шести годин, у ньому загинули від 70 до 100 бійців з української сторони. Втрати більшовицьких військ тоді сягнули 300 людей. Українці затримали росіян на чотири дні, що дало змогу укласти Берестейський мирний договір

6) Вулиця Євгена Чикаленка

Євген Чикаленко — український громадський діяч, благодійник, меценат української культури, агроном, землевласник, видавець, публіцист. Один з ініціаторів скликання Центральної Ради. Освіту здобув у Харківському університеті.

7) Вулиця Пластова

«Пласт» — національна скаутська організація України. Метою Пласту є сприяти всебічному патріотичному вихованню і самовихованню української молоді.

8) Вулиця Левка Лук'яненка

Левко Лук'яненко — український політичний та громадський діяч, дипломат, письменник, юрист та дисидент, учасник національного визвольного руху. Борець за незалежність України у XX сторіччі. Співзасновник та активний член Української Гельсінської Групи, голова Української Гельсінської Спілки, одним з організаторів Української робітничо-селянської спілки. Засновник та перший голова Української республіканської партії. Народний депутат України I—II, IV—V скликань.

9) Вулиця Георгія Нарбута

Георгій Нарбут — український художник-графік, ілюстратор. Автор перших українських державних знаків — банкнот і поштових марок УНР. Один із засновників і ректор Української академії мистецтв.

10) Вулиця Просвіти

«Просвіта» — українська громадська організація культурно-освітнього спрямування, яка діє з 19 сторіччя.

11) Вулиця Джеймса Мейса

Джеймс Мейс — американський історик, політолог, публіцист, дослідник Голодомору в Україні, упорядник звіту комісії Конгресу США з вивчення Голодомору 1932—1933 років, професор Києво-Могилянської академії. У 1980-х роках — один з небагатьох вчених неукраїнського походження, що досліджував історію України. 1993 року переїхав в Україну. Автор понад 100 статей та колонок для газети «День». Запропонував запалювати свічки в знак пам'яті за померлими від Голодомору. 2005 року посмертно нагороджений орденом Князя Ярослава Мудрого.

12) Вулиця Романа Шухевича

Роман Шухевич — український політик, громадський і державний діяч, військовик. Член галицького крайового проводу Організації українських націоналістів. Активний діяч ОУН. Учасник боїв на Красному полі на стороні Карпатської Січі. Генерал-хорунжий, головнокомандувач Української повстанської армії (1943—1950), голова Секретаріату

Української головної визвольної ради (1943–1950). Борець за незалежність України у ХХ сторіччі.

13) Вулиця Чорних Запорожців

«Чорні запорожці», або «чорношличники»; повна назва — кінний дивізіон 2-го Запорізького полку (згодом 1-й полк Чорних запорожців) — військове формування кавалерії армії Української Народної Республіки, що існувало в 1918—1920 роках. Також 72-га окрема механізована бригада імені Чорних Запорожців

14) Вулиця Гарета Джонса

Гарет Джонс — валлійський журналіст, який уперше у західній пресі під власним іменем заявив про Голодомор. Його репортаж був надрукований з-поміж інших також у газетах «The Guardian» та «New York Post».

15) Вулиця Андрія Мельника

Андрій Мельник — український державний, військовий та політичний діяч. Полковник армії УНР, Голова Проводу Українських Націоналістів, другий голова ОУН (1938–1964). Один з найближчих соратників полковника та засновника ОУН Євгена Коновальця. Відповідно до українського законодавства може бути зарахований до борців за незалежність України у ХХ сторіччі.

16) Вулиця Львівська

У Харкові відсутня вулиця названа на честь міста Львова. У Львові така вулиця присутня.

17) Вулиця Сергія Параджанова

Сергій Параджанов — український та вірменський кінорежисер, сценарист, композитор. Один із представників хвилі українського поетичного кіно. Відомий як режисер кінострічки «Тіні забутих предків» заснованої на однойменній повісті Михайла Коцюбинського, котра посідає 1-ше місце у списку 100 найкращих українських фільмів. Політв'язень (1973—1977).

18) Вулиця Олени Степанів

Олена Степанів — українська історикиня, викладачка географії, громадська та військова діячка; перша в світі жінка, офіційно зарахована на військову службу в званні офіцера; четар Української Галицької Армії. Ув'язнена радянських таборів.

19) Вулиця Ольги Кобилянської

Ольга Кобилянська — українська письменниця модерністка, рання буковинська феміністка, близька подруга та соратниця Лесі Українки. Авторка повістей та оповідань про проблеми українського жіноцтва та буковинського села на межі століть, щоденника та листів. Одна з найважливіших постатей раннього модернізму в українській літературі. У видавництві «Рух» (Харків) упродовж 1927–1929 рр. видано дев'ятитомне зібрання творів письменниці.

20) Вулиця Олени Теліги

Олена Теліга — українська поетеса, публіцистка, [літературна критикиня](#), діячка [ОУН](#).

Борець за незалежність України у [XX сторіччі](#). Батько Олени народився на Харківщині.

21) Вулиця Карпатської Січі

Карпатська Січ — парамілітарна організація на [Закарпатті](#) в 1938–1939, оформлена 9 листопада 1938 з утвореної у вересні націоналістами «Української національної оборони». Брала участь у боях на Красному полі проти угорських окупантів. Також: Карпатська Січ (батальйон) — військове формування, яке під час російсько-української війни брало участь у обороні Харківщини та осінньому контрнаступі на території області.